

FARNÍ INFORMÁTOR

SLAVNOST JEŽÍŠE KRISTA KRÁLE – 26. LISTOPADU 2006

Hospodin kraluje, oděl se velebností.

*Hl. oltář chrámu
Ježíše Krista Krále,
Paola, Malta.*

MODLITBA VĚŘÍCÍCH

K: Bratři a sestry, Kristus, Král vesmíru a dějin byl dříve než všechno ostatní, a všechno má trvání v něm. Vzývejme jej proto s důvěrou a volejme:

**L: PANE, PŘIJĚ
KRÁLOVSTVÍ TVÉ.**

- Králi a Pastýři, shromáždí své stádce ze všech koutů světa a veď je po cestách života.
- Soudče světa, až odevzdáš své království do rukou Otce, přijmi nás do slávy a uděl nám dědictví, které je nám připraveno od založení světa.
- Dědici lidského pokolení, dej, ať se národy shromáždí v tvé Církvi a celá země vzdává úctu Tobě, svému Pánu.
- Králi pokoje, shlédni na tuto zem, kterou jsi posvětil svou přítomností a uděl pokoj místu, kdes před Pilátem vyznal: "Já jsem král".
- Za Svatého Otce Benedikta XVI., aby jeho nadcházející cesta do Turecka byla novou

výzvou k upřímnému a bratrskému dialogu kultur, náboženství a civilizací.

- Za to, aby ve všech částech světa skončily všechny formy terorizmu.
- Prosíme, aby se úsilím věřících ve spojení se silami pulsujícími ve společnosti prolomila stará i nová pouta bránící vývoji afrického kontinentu.
- Dej, ať v nás vzpomínka na zemřelé oživuje blaženou naději na vzkříšení.
- Prosíme, aby v nás Maria, Královna všech svatých, posílila vědomí, že jsme povoláni ke svatosti, a že tajemstvím milosti a svatosti je upřímná zbožnost.
- Prvorozený z těch, kdo se probudí ze spánku smrti, přijmi naše zemřelé do své slávy.

K: Všemohoucí Bože, tys všechno obnovil ve svém Synu. Dej, ať Ti slouží celé tvorstvo a vzdává chválu tvému jménu. Skrze Krista našeho Pána.

L: Amen.

LITURGICKÉ TEXTY SLAVNOSTI JEŽÍŠE KRISTA KRÁLE

1. ČTENÍ – DAN 7,13-14

Čtení z knihy proroka Daniela.

Díval jsem se v nočním vidění, a hle – s nebeskými oblaky přicházel (někdo) jako syn člověka, došel až k starci velikého věku, přivedli ho k němu. Byla mu dána moc, sláva a království, a sloužily mu všechny národy, kmeny i jazyky: jeho moc je věčná, a ta nepřestane, jeho království nebude zničeno.

ŽALM 93

Hospodin kraluje, oděl se velebností, – oděl se Hospodin, opásal se mocí. Dal světu základ, – že nezakolísá. – Pevný je trůn tvůj od pradávna, – jsi od věčnosti. Tvé výroky jsou nejvyšš spolehlivé, – tvému domu přísluší svatost, Hospodine, na věčné časy.

2. ČTENÍ – ZJ 1,5-8

Čtení z knihy Zjevení svatého apoštola Jana.

Ježíš Kristus je svědek hodný víry, prvorozený z mrtvých a vládce nad pozemskými králi. Tomu, který nás miluje, který nás obmyl od našich hříchů svou krví a udělal z nás královský národ a kněze Boha Otce, tomu buď sláva a vláda na věčné věky! Amen.

Hle, přichází v oblacích! Každé oko ho uvidí, i ti, kdo ho probodli, a budou pro něj naříkat všechna pokolení na zemi. Ano, amen.

Já jsem alfa i omega, praví Pán Bůh, který je, který byl a který přijde, Vševládny.

EVANGELIUM – JAN 13,33B-37

Slova svatého evangelia podle Jana.

Pilát řekl Ježíšovi: „Ty jsi židovský král?“ Ježíš odpověděl: „Říkáš to sám ze sebe, anebo ti to řekli o mně jiní?“ Pilát odpověděl: „Copak jsem já žid? Tvůj národ, to je velekněží, mi tě vydali. Čeho ses dopustil?“ Ježíš na to řekl: „Moje království není z tohoto světa. Kdyby moje království bylo z tohoto světa, moji služebníci by přece bojovali, abych nebyl vydán židům. Ne, moje království není odtud.“ Pilát se ho zeptal: „Ty jsi tedy přece král?“ Ježíš odpověděl: „Ano, já jsem král. Já jsem se proto narodil a proto jsem přišel na svět, abych vydal svědectví pravdě. Každý, kdo je z pravdy, slyší můj hlas.“

ČAS A VĚČNOST

(zamyšlení Jeho Eminence Tomáše kardinála Špidlika, S.I., čestného občana Pustiměře)

„Čas vše mění, i časy, on k vítězství vede pravdu, co sto věků bludných hodlalo, zvrtné doba.“ Kdopak si dnes ještě vzpomíná na staré časomírové verše Jana Kolára. Je v nich pradávna moudrost, která by měla působit jako uklidnění, ale která je ve skutečnosti hluboce pesimistická. Je tu ohlas starých náboženství s jejich mystikou času. On jediný je nekonečný a nikdo jiný. Čas – *Chronos* je jediný pravý bůh, on plodí bohy i lidi, nebe i zemi. Ale v zápětí je pohlcuje. Jeho symbolem je věčně se točící kolo nebo had požírající svůj vlastní ocas. I biblický kazatel se zamýšlí nad cyklickým zánikem a návratem všeho dění: „Slunce vychází, slunce zapadá a dychtivě tíhne k místu, odkud opět vzejde. Vítr spěje k jihu, stáčí se k severu, točí se, točí, spěje dál, až se zas oklikou vrátí“ (1,5 – 6). Důsledek pro nás? Nepřejte nikomu příliš mnoho let. Je to jenom na chvíli. Nových roků už bylo a ještě jich bude nekonečně mnoho, kdo o nich ví a kdo se o ně stará!

Je-li čas takový všemocný tyran, není divu, že se proti němu lidé chtějí vzbouřit. Stará řecká mytologie to líčí názorně. Na počátku byl všemocný bůh *Chronos*. Rodily se mu děti, ale on je vždycky pohltil. To trvalo až do doby, kdy se narodil *Zeus*. Byl pěkného vzhledu, proto ho matka utajila před lidožravým otcem. Na Krétě ukazují vysokou horu, kde se skrýval. *Zeus* rychle dospěl do síly, *Chronose* svrhl a stal se otcem věčných bohů on sám. Řečtí bohové jsou tedy věční, nepodléhají času. Ale proto se museli usídlit na vysokém *Olympu*, kde pijí nektar a jedí ambrosii. Zde na zemi se všechno mění a nic nezůstává. Filosof *Heraklites*, když o tom uvažoval, se rozplakal. Ale ostatní přece jenom něco našli, co se nemění, co je věčné. Jsou to ideje, matematické a logické principy. Dvě a dvě jsou čtyři. Tu větu žádný čas nezničí, bude platit vždycky. *Platón* jako člověk umřel před mnoha stoletími, ale jeho myšlenky dodnes opakujeme. Přijímáme je nebo odmítáme, ale jsou nezničitelné. Úsilím scholastické filosofie bylo posbírat tyto věčné pravdy, utvořit z nich systém, abychom měli v tomto měnivém světě oč se opřít: věčně platnou filosofii. Je to ovšem snaha ušlechtilá. Ale zachrání člověka? Ten se bude slunit ve světle věčných pravd, ale jenom na čas. Pak zemře jako ostatní.

Jaké má o času pojetí Bible? Čas se rozhodně nepovažuje za vševládnoucího boha. *Jahve* je pánem věčnosti i času. On dává čas všemu, co stvořil: lidem i celému světu. Všecky časy jsou v jeho rukách. On sám si bere čas, aby vykonal své obrovské dílo spásy v dějinách. Jak dlouhý čas je komu dán? Dostane každý tolik dní života, aby mohl splnit to, k čemu je poslán, o nic méně a o nic víc. Z toho ovšem plyne povinnost času využít, nepromarnit ani minutu.

I světská moudrost napomíná k využití času. „*Carpe diem*, hled' využít každého dne!“ říkali staří Římané. Samozřejmě se aplikuje ta rada podle názorů, jaké má kdo o životě. Je také starořímské rčení: „Ověčňeme se růžemi, dokud kvetou!“ Radostí je málo a kdo jich neumí využít, ztratí mládí. Před časem přišla z Ameriky zásada: „Čas jsou peníze.“ Tu jde o využití momentů k jinému cíli, ekonomicky. Studenti se na počátku školního roku napomínají, aby hleděli využít doby studií k obohacení svých vědomostí. Ale užívá se té zásady i v morálním smyslu: Hled' v životě něco opravdu dobrého udělat, aby po tobě něco zůstalo, abys nežil nadarmo! Všecka tato napomenutí a rady předpokládají tuto situaci. Objevil se člověk na světě. Dostal čas delší nebo kratší. Ať tedy svobodně volí, jak a k čemu ho použije. Je to velká odpovědnost.

Biblické pojetí je však jiné. Bůh nedává nikomu prázdný čas, aby si ho sám zaplnil. Prozřetelnost určila každému od věků jistý úkol. Záleží ovšem na jeho svobodném

souhlasu s vůlí Boží spolupracovat, ale nesmí si ji vymýšlet, musí ji hledat. Dal by se rozdíl mezi profánním a biblickým využitím času osvětlit tímto přirovnáním. Zavolají někoho, aby promluvil do rádia. Řeknou mu: „Dáme vám k dispozici čtvrt hodiny.“ – „A o čem mám mluvit?“ – „Vyberte si sám téma, které se vám hodí. Ale počítejte s tím, že nesmíte překročit čtvrt hodiny. Ať tedy nezůstane váš proslov nedokončený!“ Ale můžeme si představit i jinou situaci. Ti, co zavolali mluvčího do rádia, mu řeknou: „Slyšeli jsme, že jste byl na světovém kongresu o tom a o tom tématu. Byli bychom rádi, abyste o tom tématu podal obsažný referát našim posluchačům.“ – „Obsažný referát! A kolik času mi dáte, abych o tom mluvil?“ – „Tolik, kolik budete potřebovat k tomu, aby byl váš doklad skutečně obsažný a úplný.“ Ten první případ je symbol pojetí profánního, ten druhý nás uvádí do myšlení biblického.

Když si lidé připíjejí na zdraví, obyčejně přidávají: „A ještě na mnoho dalších let!“ Mladí to berou jako samozřejmé. Staří se zamyslí a odhadují, s kolika léty se dá ještě rozumně počítat. Otázka však není úplně správně položená. Lepší by bylo ptát se následovně: „Jakou práci ode mne Pán Bůh ještě čeká? Jaký úkol mám v životě ještě splnit?“ Je-li to opravdu Boží vůle, pak léta nepochybí. Čas budeme mít k dispozici jistě.

Světcí se často těšili na smrt. Přáli si být co nejdříve s Bohem. Ale neodpírali poslání. Je známá epizoda z života sv. Ignáce z Loyoly. Jeho společník P. Laynez se vrátil velice unavený z cesty. Ignác mu dal otázku: „Představte si, že by vám dal Bůh na vybranou: buď hned zemřít a jít do nebe anebo tu na zemi zůstat s nadějí, že ještě něco dobrého uděláte, ale bez záruky nebe. Co byste si vybral?“ „Samozřejmě to první“ zněla odpověď. Sv. Ignác pokýval hlavou a dodal: „Já myslím, že bych si vybral to druhé i s velkým rizikem pro mne samého. Vždyť moci udělat něco dobrého, něco pro Boží slávu je cíl života.“

Něco podobného čteme i v životopise sv. Martina z Tours. Už byl na prahu smrti. Ale jeho učedníci plakali: „Proč nás, otče, opouštíš? Co si bez tebe počneme?“ Sv. Martina to dojalo a modlil se: „Jsem-li ještě potřebný, neodpírám pracovat.“ Co lepšího tedy můžeme i my očekávat od času, který máme před sebou, než vědomí, že jsme potřební, že máme úkol, že naplníme čas, který dostáváme jako velký Boží dar.

VERDUN

„Temný okamžik dějin kontinentu“ a „symbol smíření“

„Jen vzájemné smíření a odpuštění mohou vést ke skutečnému míru“ – tato slova napsal

papež
Benedikt XVI.
v listu zaslaném
trevírskému
biskupu
François
Maupuovi u
příležitosti 90.
výročí bitvy
u Verdunu.
Papež
se v poselství
připojil
v modlitbě
k věřícím,

kteří se 11. listopadu účastnili mše svaté, kterou slavil trevírský pomocný biskup, Mons. Leo Schwarz, „s vroucí prosbou k Bohu za dar míru a odvahu ke smíření a stále intenzivnějšímu bratrství mezi francií a Německem“.

„Musíme děkovat Bohu – píše se dále v listu – za cestu, kterou jsme urazili od časů velkých světových konfliktů, co Evropu zbrotily krví a nechaly po sobě tolik obětí. Dnes je na nás, abychom oběť padlých na bitevním poli z lásky k vlasti nebyla marná“.

Papež dále připomněl nótu z 1. srpna 1917, kterou hlavám válčících národů zaslal Benedikt XV., jenž „navrhoval trvalý mír a současně naléhavě vyzýval, aby se okamžitě přestalo s tím, co nazýval „zbytečným krveprolitím“.

Dále Svatý Otec říká - „Verdun, temný okamžik dějin kontinentu musí zůstat v paměti národů jako událost, na kterou se nesmí nikdy zapomenout a která se nesmí nikdy opakovat, a musí vyzvat Francouze a Němce, a v nejširším smyslu všechny Evropany k pohledu do budoucnosti a k budování vzájemných vztahů na bratrství, solidaritě a přátelství mezi národy“. Papež také vyslovil vroucí přání, „aby naši současníci, zvláště pak mladé generace, dokázali čerpat poučení z dějin, a vycházejíc z křesťanských kořenů a hodnot, které široce přispěly k utváření Evropy států a Evropy národů, usilovali o vytváření pout bratrství a lásky.

Bitva u Verdunu – k níž došlo poblíž opevněného městečka, jež německé vojsko považovalo za klíčovou bránu k Francii – byla jedním z největších a nejkrvavějších střetů první světové války. Vlekla se od 21. února 1916 až do 19. prosince téhož roku, přičemž počet obětí dosáhl 540.000 mezi Francouzy a 430.000 na německé straně.

Verdun však, jak píše papež „je také jedním ze symbolů smíření mezi dvěma velkými, kdysi nepřátelskými, evropskými národy, vyzývající všechny válčící země k podobnému kroku, který přinese lidem radost, neboť jedině smíření dává vytvářet budoucnost a mít naději“.

Římský biskup nakonec připomněl, že „smíření a vzájemné odpuštění, vycházející z křesťanského ducha, patří samo o sobě ke kritériím politického jednání, a tuto odpovědnost dnes nesou představitelé evropských států i všech národů“.

Congreso Mundial sobre ejercicios espirituales de San Ignacio

Kardinál Tomáš Špidlík zahajoval Světový kongres o „Duchovních cvičeních“ sv. Ignáce z Loyoly, které se uskutečnilo 26. srpna 2006 ve španělské Azpeitii (Guipúzcoa) u příležitosti 450. výročí úmrtí zakladatele Tovaryšstva Ježíšova. Setkání se účastnily dvě stovky mezinárodních odborníků.

INAUGURATION

OF CARDINAL SPIDLİK CENTER FOR ECUMENICAL UNDERSTANDING

Americká katolická univerzita Sacred Heart University v Connecticut udělila jeho Eminenci, Tomáši kardinálu Špidlíkovi čestný doktorát teologie. K slavnostnímu předání došlo 7. listopadu 2006 na půdě italského parlamentu v Římě, kde toto vyznamenání honoris causa předal president University, Prof. Dr. Antony J. Cernera. Při tomto mimořádném shromáždění bylo současně při zmíněné americké Univerzitě založeno „Centrum

kardinála Špidlíka pro ekumenické porozumění“.

Nové Centrum se bude věnovat rozvíjení hlubšího ekumenického porozumění a spolupráci prostřednictvím dialogu, bádání a vzdělávání, publikace a umělecké spolupráce mezi východními a západními Církvemi. Kardinál Špidlík při této příležitosti pronesl svou lectio magisterialis s titulem *“The Relation between Western Incarnational Theology and Eastern Eschatological Theology“* (Vztah mezi východní inkarnační teologií a západní eschatologickou teologií).

Jako doplnění pak byla prezentována premiéra videoprojekce s názvem *“Arte e teologia. Dalla Redemptoris Mater in Vaticano alla chiesa ortodossa della Trasfigurazione a Cluj ad opera dell’Atelier del Centro Aletti”* (Umění a teologie. Od Redemptoris Mater ve Vatikáně k pravoslavnému kostelu Proměni v Kluj, dílo ateliéru Centra Aletti, obr.).

Dr. Antony J. Cernera při této příležitosti vyzdvihl: „Vynikající přínos kardinála Špidlíka k dialogu římskokatolíků a východních křesťanů, je pro nás všechny inspirací k hledání hlubší jednoty

křesťanů“. President SHU pak dodal: „Je mým přáním, aby nové Centrum kardinála Špidlíka pro ekumenické porozumění bylo postaveno na tomto jeho hlubokém úsilí a přispělo k většímu porozumění mezi východními a západními křesťany.“

**„On Monday 22nd October we will be greatly honoured to have in Malta
His Eminence Cardinal Tomas Spidlik s.j.“**

(z inaugurační řeči T. Casapinty, honorárního konsula ČR na Maltě u příležitosti zahájení Českého týdne)

Kardinál Špidlík přijal pozvání Honorárního konzulátu ČR na Maltě a při této mimořádné příležitosti slavnostně předal Řádu maltézských rytířů porcelánovou kopii sošky Pražského Jezulátka. Ochráncem originálu, který se nachází v Praze je totiž český velmistr Řádu maltézských rytířů. Soška, která vedle korunovačních klenotů patří k symbolům národní jednoty, od nynějška spočívá

v chrámu Panny Marie Vítězné ve Valletě (základní kámen chrámu byl položen 28. března 1566 v upomínku velkého vítězství nad Turky). Konzul tuto část své řeči končil slovy: „*I am sure that the Maltese will give His Eminence our usual warm welcome*“. (Jsem si jist, že Maltézští jako vždy připraví Jeho Eminenci vřelé uvítání“). I kardinál Špidlík po návratu napsal: „Bylo to velmi slavnostní“.

(obr. kardinál Špidlík a Dr Edward Fenech Adami, prezident Malty)

The Marquis Who's Who Publications Board

Certifies that

Tomáš Špidlík

is a subject of biographical record in

Who's Who in the World

Twenty – fourth edition

2007

inclusion in which is limited to those individuals who have demonstrated outstanding achievement in their own fields of endeavor and who have, thereby, contributed significantly to the betterment of contemporary society

PAVEL – ŽIVOT V CÍRKVI

/promluva Benedikta XVI. při střeďeční generální audienci, 22. listopadu 2006 na náměstí sv. Petra/

Drazí bratři a sestry,

dnes dokončíme naše setkání s apoštolem Pavlem, kterému věnujeme poslední zamyšlení. Nemůžeme se s ním totiž rozloučit, aniž bychom vzali do úvahy jednu z rozhodujících složek jeho činnosti a jedno z nejdůležitějších témat jeho myšlení: skutečnost Církve. Musíme především konstatovat, že k jeho prvnímu kontaktu s Ježíšovou osobou došlo prostřednictvím svědectví Jeruzalémského křesťanského společenství. Byl to kontakt bouřlivý. Poznal

novou skupinu věřících a okamžitě se stal jejich hrdým pronásledovatelem. Sám to přiznává více než třikrát v různých svých *Listech*: „Pronásledoval jsem Boží Církev“, píše (1 Kor 15,9; Gal 1,13; Flp 3,16), aby toto své jednání podal jako takřka největší zločin.

Rozhodující bylo jistě to, co se stalo na cestě do Damašku, ale ve skutečnosti to nebylo první setkání s Ježíšem. *Skutky apoštolů* zmiňují jeho přítomnost během kamenování Štěpána (7,58) a to, že jáhnovu popravu schvaloval (8,1). To nám umožňuje učinit první důležitý postřeh: k přijetí či odmítnutí Ježíše dochází normálně prostřednictvím věřícího společenství. Je to pravda do té míry, že dokonce i zprávy o Ježíšovi podávané antickými pohanskými autory jako Suetonius, Tacitus, Plinius ml. nejsou plodem přímého zájmu o osobu Ježíše, ale pocházejí z kontaktu se skupinou těch, kteří v Něho věří. Život Církve je tedy tím, co vzbuzuje zájem nebo alespoň otázku po Ježíšovi, to znamená, že k Ježíši se jde normálně prostřednictvím Církve!

V jistém smyslu k tomu došlo, jak jsme řekli, také u Pavla, který potkal dříve Církev než Ježíše. Tento kontakt byl ale v jeho případě kontraproduktivní. Nevyvolal přijetí, ale násilné odmítání. Pavlovo přijetí Církve se uskutečnilo díky přímému zásahu Krista, který se mu zjevil na cestě do Damašku, ztotožnil se s Církví a dal mu pochopit, že pronásledování Církve bylo pronásledováním Jeho, Pána. Vzkříšený totiž Pavlovi – pronásledovateli Církve - řekl: „Šavle, Šavle, proč mě pronásleduješ?“ (Sk 9,4). Pronásledováním Církve, pronásledoval Krista. Pavel se tedy obrátil zároveň ke Kristu a k Církvi. Z toho se rozumí, proč byla pak Církev tolik přítomna v jeho myšlenkách, v srdci a v Pavlově konání. Byl to za prvé on, kdo doslova založil mnoho církví v různých městech, kam se vydal evangelizovat. Když mluví o své „starosti o všechny církevní obce“ (2 Kor 11,28), myslí na různá křesťanská společenství vzniklá v Galácii, Jónii, Makedonii a Acháji. Některé z těchto církví mu působily i starosti a nelibost jako tomu bylo např. v Galatské církvi, která se „uchýlila k jinému evangeliu“ (Gal 1,6), proti čemuž se pak velice rozhodně postaví. Přece se však cítil spojen se společenstvími, která založil, způsobem nikoli chladným a byrokratickým, nýbrž vroucím a intenzivním. Takto například definuje Filipany: „moji bratři milovaní a vytoužení, moje radosti a koruno“ (4,1). Jindy přirovnává různé komunity k doporučujícímu listu svého druhu: „Naším listem jste vy! Máme ho vepsaný do srdce, všichni lidé ho znají a mohou číst“ (2 Kor 3,2). A potom zase ve vztahu k nim ukazuje opravdový cit ve vlastním smyslu, a to nejen otcovský, ba dokonce mateřský, když se obrací ke svým adresátům a povzbuzuje je: „Moje děti, znovu vás bolestně rodím, dokud nenabudete podoby Kristovy“ (Gal 4,19; srv. též 1 Kor 4,14-15; 1 Sol 2,7-8).

Ve svých *listech* nám Pavel ilustruje také svou nauku o Církvi jako takové. Dobře známá je tak jeho původní definice Církve jako „Kristova těla“, kterou nenacházíme u jiných křesťanských autorů 1.století (srv. 1 *Kor* 12,27; Ef 4,12; 5,30; Kol 1,24). Nejhlubší kořen tohoto překvapivého označení Církve nacházíme ve Svátosti Kristova Těla. Svátý Pavel říká: „Protože je to jeden chléb, tvoříme jedno tělo, i když je nás mnoho“ (1 *Kor* 10,17). V samotné Eucharistii nám Kristus dává svoje Tělo a činí nás svým Tělem. V tomto smyslu svátý Pavel říká Galat'anům: „všichni jste jeden v Kristu Ježíši“ (*Gal* 3,28). Tím vším nám Pavel dává pochopit, že existuje nejen příslušnost Církve ke Kristu, ale také určitá forma zrovnoprávnění a ztotožnění Církve s Kristem samotným. Odtud tedy plyne velikost a vznešenost Církve, to je nás všech, kteří jsme její součástí: existujeme jako údy Krista, jako takřikajíc prodloužení jeho osobní přítomnosti ve světě. A z toho vyplývá přirozeně naše povinnost žít skutečně ve shodě s Kristem. Odtud plyne i Pavlovo povzbuzování ohledně různých charismat, která ožívují a strukturují křesťanské společenství. Všechna jsou převeditelná na jediný zdroj, kterým je Duch Otce a Syna, a je dobře známo, že v Církvi není nikdo, komu by byl odepřen, poněvadž – jak píše apoštol - „ty projevy Ducha jsou dány každému k tomu, aby mohl být užitečný“ (1 *Kor* 12,7). Důležité je však, aby spolu všechna charismata spolupracovala na budování společenství a nestala se naopak důvodem k roztržkám. V této souvislosti si Pavel klade rétorickou otázku: „Je Kristus rozdělen?“ (1 *Kor* 1,13). Dobře ví a učí nás, že je nezbytné „zachovávat jednotu ve smýšlení spojení poutem pokoje. Jen jedno je (ono tajemné) tělo, jen jeden Duch a stejně tak jen jedno vytoužené dobro, ke kterému jsme byli povoláni“ (*Ef* 4,3-4).

Zdůraznit požadavek jednoty, samozřejmě, neznamená tvrdit, že se církevní život musí jednotvárně či monotónně řídit jediným způsobem jednání. Na jiném místě Pavel učí „nezhášejte oheň Ducha“ (1 *Sol* 5,19), to znamená dávat velkodušně prostor nepředvídatelnému dynamismu charismatických projevů Ducha, jež je stále novým zdrojem energie a vitality. Existuje-li však kritérium, na které Pavel klade velký důraz, pak je to duchovní užitek: „všechno musí sloužit duchovnímu užitku“ (1 *Kor* 14,26). Všechno se musí sbíhat v úhledném budování církevní tkáně nejen bez ustrnutí, ale také bez úniků a bez roztržek. Je tu také pavlovský list, který prezentuje Církev jako Kristovu nevěstu (srv. *Ef* 5,21-33). Tím dochází k převzetí starobylé prorocké metafory, která viděla v Izraelském lidu nevěstu Boží smlouvy (srv. *Oz* 2,4.21; *Iz* 54,5-8): tolik tedy ke zdůraznění intimity vztahů mezi Kristem a jeho Církví, ať už v tom smyslu, že je cílem nejněžnější lásky svého Pána anebo v tom, že láska musí být oboustranná a že tudíž i my jakožto údy Církve musíme ve vztahu k Němu projevovat vroucí věrnost.

Nakonec jde tedy o vztah společenství: to takřikajíc *vertikální* mezi Ježíšem Kristem a námi všemi, ale také to *horizontální* mezi těmi, kteří se ve světě vyznačují tím, že „vzývají jméno Pána Ježíše Krista“ (1 *Kor* 1,2). Toto je naše definice: jsme součástí těch, kteří vzývají jméno Pána Ježíše Krista. Lze proto dobře porozumět tomu, jak žádoucí je uskutečnění toho, co sám Pavel vyjadřuje v přání Korint'anům: „Jestliže budou všichni promlouvat z vnuknutí a vejde tam někdo nevěřící nebo nezasvěcený, všichni ho budou napomínat, všichni o něm budou pronášet úsudek, jeho nejvnitřnější tajnosti vyjdou najevo – a tak on padne na kolena, bude se klanět Bohu a prohlásí: Skutečně, s vámi je Bůh!“ (1 *Kor* 14,24-25). Taková by měla být naše liturgická setkání, aby nekřesťan, který vejde do našeho shromáždění, mohl nakonec říci: „Skutečně, s vámi je Bůh“. Modleme se, aby tomu tak bylo ve společenství s Kristem a ve společenství mezi námi.

APOŠTOLSKÁ CESTA BENEDIKTA XVI. DO TURECKA

28. LISTOPADU – 1. PROSINCE 2006

Pavel prošel horními kraji a přišel do Efesu. Tam našel některé učedníky a zeptal se jich: „Dostali jste Ducha svatého, když jste přijali víru?“ odpověděli mu: „Ale ani jsme neslyšeli, že je nějaký Duch svatý.“ Řekl pak: „Jak jste tedy byli pokřtěni?“ oni pravili: „Křtem Janovým.“ Pavel je poučil: „Jan uděloval křest k obrácení a zároveň lidem říkal, aby věřili v toho, který má přijít po něm, totiž v Ježíše Krista.“ Když to uslyšeli, dali se pokřtít ve jménu Pána Ježíše. Pavel na ně vložil ruce, a sestoupil na ně Duch svatý, takže mluvili mnohými jazyky a pod vlivem vnuknutí. Všech těch mužů bylo asi dvanáct. (Skutky apoštolů 19,1-7).

Petrova pouť ke kořenům víry v Krista

„Petr, apoštol Ježíše Krista ... milost a pokoj vám v hojnosti ... abyste vždy byli schopni dát odpověď každému, kdo se vás ptá po důvodech naděje, která je ve vás“. Právě tato slova prvního listu sv. Petra, kterými se obracel na křesťany v současném Turecku, bude mít na srdci papež Benedikt XVI., když se v úterý 28. listopadu 2006 vydá na svou Apoštolskou cestu, která jej zavede do Ankary, Efesu a Istanbulu.

Zmíněný list je jakoby „encyklikou“, která nese Petrův podpis: a vpravdě můžeme říci, nese podpis Petra každé doby. Jeho duchovní svěžest dýchá překvapivou aktuálností i dnes. Prvním křesťanským komunitám na turecké půdě Petr napsal: *„Budete plni radosti, i když teď ještě na krátký čas – musí to tak být – vás tísní všelijaké zkoušky. Ale takto ukážete, že vaše víra je pravá, vzácnější než pomíjející zlato, které přece bývá čištěno v ohni. Až se pak zjeví Ježíš Kristus, bude vám to k chvále, slávě a cti. Toho milujete, ačkoli jste ho neviděli; v něho věříte, třebaže ho ještě nevidíte“.*

V Benediktu XVI. se nyní Petr vrací na tato posvátná místa, provázen celou Církví, modlitbami věřících. Svatý Petr ve svém prvním listu píše: *„V celém svém chování buďte svatí ... Očistili jste se poslušností vůči pravdě, abyste byli schopni nestrojené bratrské lásky. Mějte se proto navzájem upřímně a vroucně rádi ... jednejte jako lidé svobodní ... jako Boží služebníci. Všechny ctěte, bratry milujte, Boha se bojte“.*

A dále: *„Všichni buďte svorní, účastni radostí i bolestí jiných, plni bratrské lásky, milosrdní, pokorní; neodplácejte zlo zlem, urážku urážkou, ale spíše naopak: přejte dobro.*

Vždyť k tomu jste byli povoláni, aby se vám údělem dostalo požehnání... Neboť budete-li horliví v dobrém, kdo by vám mohl ubližovat? Ale i kdybyste museli trpět pro spravedlnost, blaze vám! Nebojte se jich a nedejte se zneklidnit. Mějte v srdci posvátnou úctu ke Kristu, jako k Pánu“.

Petrova slova k prvním křesťanským komunitám na tureckém území jsou velkou výzvou: „*Především se mějte navzájem vroucně rádi ... buďte jeden k druhému pohostinní ... když se vám dostalo Božích darů, navzájem si jimi pomáhejte ... Kdo má dar řeči, ať si je vědom, že to přednáší slovo Boží. Kdo slouží, ať si je vědom, že pověření k tomu přijal od Boha. Tak se musí všechno obracet k Boží oslavě skrze Ježíše Krista, jemuž náleží sláva a vláda na věčné věky“.*

„*Vůbec se nedivte – říká Petr – když se musíte osvědčit v očistné výhni pronásledování. To přece není nic neobvyklého. Spíše se z toho radujte, že tak máte podíl na utrpeních Kristových, abyste také mohli radostně jásat, až se zjeví ve své slávě. Když musíte snášet urážky pro Kristovo jméno, blaze vám, neboť Duch slávy, Duch Boží spočívá na vás“.*

Svůj list pak Petr uzavírá těmito slovy: „*Pozdravte se navzájem políbením lásky. Pokoj vám všem, kteří jste v Kristu!“*

Takto lze snad nejvýmluvněji představit cestu Benedikta XVI. do země, kde – jak čteme ve Skutcích apoštolů (11,26) – se Ježíšovým učedníkům poprvé začalo říkat „křesťané“.

Papež bude na této pouti kráčet i v „petrovských“ šlépějích Pavla VI. a Jana Pavla II., kteří v roce 1967 a v roce 1979, na začátku svých pontifikátů vykonali cestu do Turecka. Je třeba také připomnět náklonnost, kterou turecký lid dosud chová k Benediktu XV. („Papeži míru“, jehož sochu v Istanbulu si mezi prvními přál právě sultán) i k Janu XXIII. (který zde byl deset let papežským nunciem).

V úterý, 28. listopadu, se Benediktu XVI. dostane uvítání na letišti „Esemboga“, poté navštíví Atatürkovo mauzoleum (obr.), setká se s prezidentem republiky, zástupcem premiéra, předsedou pro náboženské záležitosti a diplomatickým sborem.

Ve středu, 29. listopadu, stráví Svatý Otec v Efesu, kde bude slavit mši svatou. Svatyně Domu Matky Boží, bazilika svatého Jana, připomínka koncilu: tyto skutečnosti působí hluboké dojetí, ale současně jsou výzvou. Večer se papež přesune do Istanbulu, kde se po příjezdu odebere do sídla Cařihradského ekumenického patriarchátu, k modlitební návštěvě u sv. Jiří.

Ve čtvrtek, 30. listopadu, na který připadá svátek svatého Ondřeje, bude papež předsedat Božské liturgii u sv. Jiří. Tady dojde k podpisu společné deklarace s patriarchou Bartolomějem

I. Odpoledne Benedikt XVI. navštíví muzeum Boží Moudrosti a odebere se do arménské apoštolské katedrály, kde se setká s patriarchou Mesrobem II. nato Svatý Otec přijme syrského pravoslavného metropolitu a velkého rabína Turecka. Den uzavře setkání s členy katolické biskupské konference.

V pátek, 1. prosince, bude Svatý Otec slavit mši svatou v latinské katedrále v Istanbulu, zasvěcené Duchu svatému a poté se vrátí do Říma.

V převážně muslimské zemi dojde k objetí nástupce sv. Petra s nástupcem sv. Ondřeje. „Políbení“ dvou bratří bude znamením pro celý svět. S otcovskou starostlivostí povzbudí Benedikt XVI. „maličké stádce“ katolíků, zvláště při slavení eucharistie v Efezu a v Istanbulu. Setká se s mnoha skutečnostmi, které tvoří „mozaiku“ života tureckého národa, země, která je jakoby „mostem“ mezi Evropou a Árii, a která zůstává „svatou zemí“, jež – abychom užili slov prvního Petrova listu – vyzývá každého křesťana k odpovědi každému, kdo se ptá po důvodech jeho naděje.

„Jsem v Turecku. Co mi tu schází co do příležitosti a milosti, abych se stal svatým? ... V mých modlitbách se vzpomínky často ubírají do Turecka. Rád opakuji, co cítím ve svém srdci. Miluji tuto zemi a její obyvatele... Moje práce v Turecku není snadná, ale daří se a je důvodem velké útěchy“

(Z „Duchovního deníku“ Angela Giuseppe Roncalliho)

Modlitba za záchranu Istanbulu, kterou Roncalli složil v roce 1940

Angelo Giuseppe Roncalli napsal a poté vyslovil tuto modlitbu za uchránění města Istanbulu od leteckých náletů a válečných škod o svátku svatého Antonína, po „liliovém procesí“, ve čtvrtek 13. června 1940. Originální italský text se uchoval v archivu konventu menších konventuálních bratří v Istanbulu (obr.: pamětní deska v kostele sv. Antonína v Istanbulu):

„Ježíši, spasiteli duší, spasiteli národů, všech národů, spasiteli světa: vidíš bouři, která prochází národy Západu a hrozí, že pohltní rodiny, státy, nezměrné množství míst přebývání lidského rodu.

Ježíši, vztáhni svou mocnou ruku nad tento nezměrný konflikt a zastav ho. Otevři srdce živému a vzájemnému pochopení posvátných důvodů

sociální spravedlnosti, která je inspirována evangelijními zásadami vzájemné úcty, opravdového bratrství, jednomyslné spolupráce při hledání společného dobra a také hmotné prosperity.

Ty nám uděl pokoj, spravedlivý a trvalý mír, který nám svět nemůže dát, a v němž by bylo místo pro všechny, protože tam bude především místo pro Tebe a tvé evangelium, pro tvou Církev.

A protože je oprávněné, i přesto že máme podíl na trestu bratrských národů, k nimž někteří z nás patří, jež jsou dnes navzájem oficiálně znepráteleny, rád lásky nás skličuje starostlivostí nad tím, co se nás bytostně dotýká, ó Pane, abychom tě tu nyní prosili: zbav nás zla a úkladů jež by válka, která se bohužel rozšířila ze Západu na

Východ, mohla způsobit nám, našim životům, našim rodinám, majetkům, i celé této zemi, do níž nás tvá Prozřetelnost přivedla, abychom tu žili. To, co je pro nás dobré, vyprošujeme se stejnou ryzostí touhy i pro všechny, s nimiž žijeme pod stejným nebem jako bratři, i když rozdělení náboženstvím, etnickým původem, historickými tradicemi či společenským postavením.

Pane Ježíši, smiluj se nad námi a uchraň toto město, stále vznešené, založené na tvém jménu a stále ti drahé.

Vzýváme tě jménem svaté Církve. Od moru, hladu a války, vysvobod' nás, Pane.

Od nebezpečství, která nám hrozí, vysvobod' nás, Pane, Ab imminentibus periculis, libera nos Domine.

A protože je dnes svátek svatého Antonína z Padovy, kterého sis tolikrát zvolil jako služebníka svých milostí a svého dobrodiní, dovol nám, abychom do jeho požehnaných rukou svěřili naši společnou a slavnostní prosbu, dobře si vědomi, že připojí svůj prosebný hlas k našemu pokornému volání.

Modlitby však jsou vyslyšeny, jsou-li provázeny nějakým darem. Hle, tady je Pane náš dar, který ti přinášíme rukama svatého Antonína.

Je to především slib intenzivnějšího a obnoveného křesťanského života, prchající před hříchem a prokazující dobrodiní, pokojně a s klidem snášející útrapy a kříže,

které kladeš na bedra každého z nás. A pak slib, veřejný a slavnostní slib: bude-li město Istanbul uchráněno bombardování a válečné zkázy, nabídneme velký dar chleba pro chudé, pro naše trpící a strádající bratry; a vašemu služebníku, svatému Antonínovi stříbrnou sochu, která zůstane zde, ve tvém a jeho chrámě,

jako připomínka tvého milosrdenství k nám, které se viditelně projevilo před našimi zraky, a současně ryzost naší úcty k tomuto tvému drahému světcí, služebníku tvých milostí a tvého požehnání.

Ježíši, spasiteli světa: smiluj se nad námi.

Ježíši, Maria, Josefe, pomozte nám, chraňte nás a zachraňte.

Svatý Antoníne, oroduj za nás.

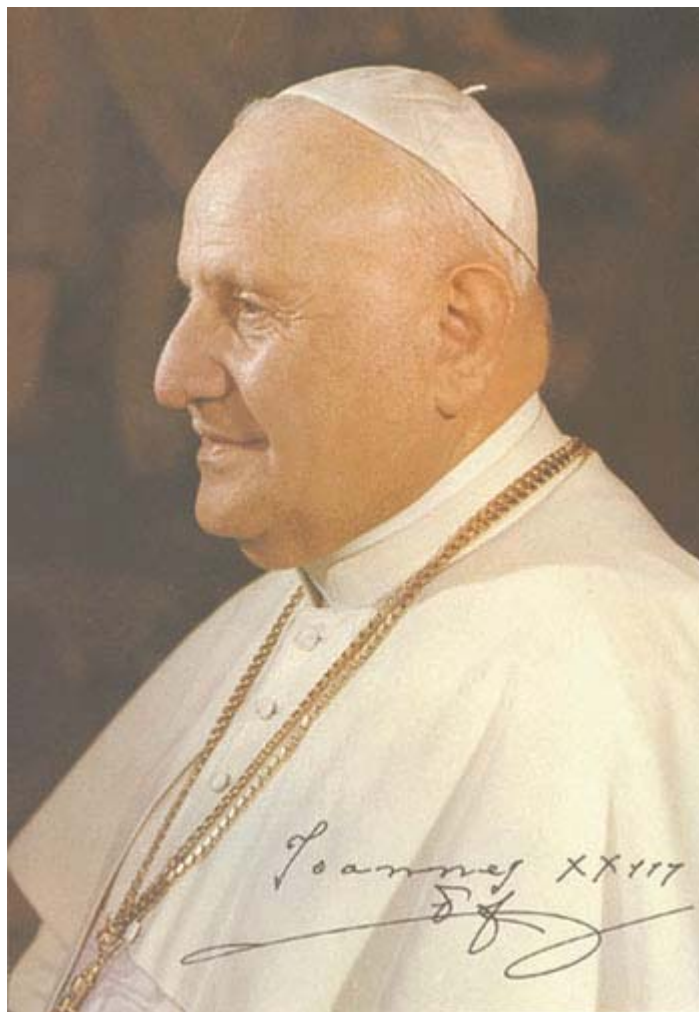

Živá vzpomínka tureckého národa na Jana XXIII.

Od doby, kdy Angelo Giuseppe Roncalli opustil v roce 1944 Turecko, uplynulo 62 let. Ale tento národ – a to nejen křesťané – na něj nezapomněl. Duchovní nadšení z jeho beatifikace, vyvrcholilo v Istanbulu 10. prosince 2000, kdy představitelé města jednohlasně rozhodli, že ulice, na níž pobýval Roncalli - „Přítel Turků“, ponese jeho jméno. Událost vsutku výmluvná.

Postava a svědectví „dobrého papeže“ je v srdci Církve stále přítomná. I přesto, že mnozí z těch, kdo znali Jana XXIII. už odešli na věčnost, zvláště v Turecku zůstává v mnoha ohledech v živé paměti. Je překvapivé, že Roncalliho dílo většinou skryté a odehrávající se ve složitých podmínkách, tvoří dodnes významnou kapitolu dějin plných života a naděje budoucnosti.

Od té doby se svět podstatně změnil. Když v roce 1963 končil svůj pontifikát, mezinárodní panorama bylo poznamenáno „studenou válkou“. Ba co víc, mnohdy se už už schylovalo k ozbrojenému konfliktu. Vkládalo se mnoho nadějí do vývoje někdejších kolonií, které teprve před nedávnem získali samostatnost. Nyní však jsou naděje i problémy oněch let ty tam. Totéž lze říci o jeho diplomatické a pastorační službě v Turecku. Na první pohled jako by šlo o úplně jiné časy, vzdálené těm, které prožíváme, a přece zůstává průzračné a aktuální svědectví, které neztrácí ani drobet časovosti. Proměny, k nimž došlo v uplynulých desetiletích byly jistě velké. Dnešní svět je jiný, než byl svět papeže Jana. I dnešní Turecko se od dob Jana XIII. liší. Naše doba sebou nese nové problémy politické, lidské i duchovní. Roncalliho postava se však nevytrácí, nýbrž zůstává pro mnohé zdrojem inspirace. Dokonce i pro ty, kdo nejsou křesťany. Proč? Co je jeho „tajemstvím“?

Odpověď, a to i pro Turky, je v zásadě prostá: byl opravdovým křesťanem. Jeho evangelijní opravdovost vnímali všichni, a této skutečnosti, této pravdy si dnes v Turecku obzvlášť cení. Žil hlubokým a vytrvalým duchovním životem. Den co den se tázal – jak dosvědčují jeho duchovní spisy – na poslání kněze a věřícího. Na smrtelné posteli napsal: „Pocházejíc z prostých poměrů, vnímám velmi silně pouto s post-tridentskou tradicí...“. Jedněm se jevil jako kněz velké otevřenosti. Ve skutečnosti však byl především opravdovým křesťanem. Jeho pontifikát byl pevně zakořeněn v žité křesťanské identitě. Krátce před svou smrtí přiznal: „tajemstvím mého kněžství spočívá v ukřižovaném ...“. V tomto smyslu jeho svědectví nebledne.

Jeho zkušenost se světem byl se dala charakterizovat jako milosrdný a pozorný postoj k lidem: „Pracovali jsme společně – řekl jednou svému sekretáři, Mons. Capovillovi – a sloužili jsme Církvi, aniž bychom váhali sbírat z cesty kamínky a odhazovat je, když mnohdy stěžovaly putování“. Roncalliho putování stěžovalo mnoho obtíží, a to nejen těžkosti křesťanství „menšiny“, jemuž sloužil celých dvacet let v pravoslavném Bulharsku a „laickém“ Turecku Kemala Atatürka.

Roncalli totiž osobně poznal život katolické Církve mimo území katolického světa, v kontaktu s pravoslavím a islámem. V tomto světě musela Církev žít po boku ostatních. Jeho osmiletá francouzská zkušenost jej pak přivedla do styku s živým křesťanstvím a laicismem republiky. Roncalli se tak ve značně odlišných prostředích snažil chápat lidi i situace. Osobní přizpůsobivostí, pastorační obětavostí i hlubokým pohledem historika žil jako ten, kdo zkoumá „znamení časů“. A těmito znameními byli zcela odlišní lidé, které potkával na své cestě. Turecko to vše pochopilo, a – nezapomnělo.

Samotná encyklika „Pacem in terris“ – skutečný „milník“ veškeré naděje, v níž se poprvé římský biskup neobrací jen na katolíky, ale „ke všem lidem dobré vůle“ – vzešla ze zkušenosti prožívané v současném světě, jako skutečnosti soužití katolíků s nekatolíky a nekřesťany (obr.: papež podepisuje encykliku 11. dubna 1963). Jan XXIII. nikdy nepodlehł roztrpčení a rezignaci. Vůdčí linie encykliky, podle papeže „nabízejí katolíkům široká pole setkání a jednání jak s odloučenými křesťany ... tak s lidmi, kteří nejsou osvíceni vírou v Ježíše Krista, ale mají v sobě světlo rozumu...“.

V tomto smyslu byl Jan XXIII. papežem svědectví křesťanské identity v činné lásce uprostřed složitého světa, který se v tolika ohledech lišil. A toto jeho učení je nesmírně cenné i ve vztahu k dnešnímu Turecku. Ve svém dlouhém životě Angelo Giuseppe Roncalli vždy odmítal zjednodušování a hleděl tváří v tvář lidem i konkrétním situacím. Jeho slova o „postupném vývoji“, právě v encyklice Pacem in terris, o vigílii doby poznamenané „utopií“, jsou prodchnuta křesťanským realizmem: „Nezapomínejme, že postupný vývoj je zákonem života ve všech jeho projevech...“ připomínal těm, kdo „se cítili zapálení touhou po obnově a překonat jedním skokem všechny etapy, jako by se odvolávaly na cosi podobného revoluci“.

V tomto papeži, který osobně prožil dvě světové války – tu druhou právě v Istanbulu – a mohl dosvědčit, že každý konflikt zanechává hořké dědictví, pulsovala dávná nedůvěra katolíků k válkám a revolucím. Uprostřed kubánské krize papež světu připomněl: „Rozvíjet, prosazovat a přijímat dialog je na všech úrovních a v každé době zásadou moudrosti a prozíravosti...“. To bylo vždy směrnici jeho diplomatického počínání, a to i v době, kdy žil v Turecku.

To bylo ostatně snahou celého jeho pontifikátu, protože – jak řekl v září 1961 – „skrze mír se dají konat velké věci, lze dělat všechno. Není-li však mír, život se stává tíhou, hořkostí a zoufalstvím“.

Roncalli - velký znalec lidí, muž, který si tolik vážil přátelství, všude projevoval svou křesťanskou víru i své pokorné a mírumilovné lidství. Ukázal, co dokáže opravdový křesťan a seriózní kněz. Existuje totiž síla prožívaného pokoje, jak říkával svatý Serafim Sarovský svým penitentům: „Dosáhli míru a budou z něj těžit tisíce těch, které máš kolem

sebe“. To tedy může být nejvýmluvnější odpověď na otázku po Roncalliho „tajemství“, po tom, proč si jej dodnes Turecko připomíná.

Když 27. prosince 1944 opouštěl Turecko a odcházel do Paříže, kde si jej přál Pius XII, jako nuncia, přiznal s pohnutím otce, jenž opouští své děti: „Miluji Turecko“.

Přítomnost Angela Roncalliho v Turecku ukázala světu dneška i zítřka, že „i když se má Kristovo evangelium hlásat jazyky lidskými, nesmí být odděleno od jazyka samotného Ježíše Krista, od oné řeči, kterou je dobrota“.

Když pak Mons. Roncalli odjížděl z Francie, poznamenal v přítomnosti prezidenta Auriola, že byl rád zůstal v paměti jako „věrný a pokojný kněz ...“. Roncalli však zůstává v paměti jako někdo „mnohem větší“, jako jeden z největších papežů dvacátého století, a to právě proto, že se snažil být věrným a pokojným knězem. A vzpomíná se na něj, jako na křesťana, který vydal svědectví svatosti v katolické Církvi, ale i mimo ni. Pravoslavný metropolita Nikodim o něm napsal: „Byl mužem činu, dalek snadného a povrchního optimizmu. Neskrýval svou věrnost katolické nauce, ani nezamlčoval to, co různá křesťanská vyznání rozděluje, ale jeho prvořadým úkolem bylo probouzet a znovu oživovat ekumenického ducha“.

Dějiny současného křesťanství jsou nedomyslitelně spjaty s postavou Jana XXIII. Dědictví jeho krátkého pontifikátu zůstává významným i pro naše XXI. století. Jeho život i jeho duchovní spisy (uvedme Duchovní deník) jsou dějinami spirituality XX. století.

Bez vnímání této duchovní dimenze jen stěží pochopíme osobnost, která jako moudrý správce z evangelia vynášel ze své pokladnice věci staré i nové.

„JEŽÍŠ Z NAZARETA. OD KŘTU V JORDÁNĚ K PROMĚNĚNÍ“

(z připravované knihy Benedikta XVI., Rizzoli 2007)

Otec Federico Lombardi o knize Benedikta XVI.

Ředitel tiskového sálu Svatého Stolce, otec Federico Lombardi, S.I., vydal nótu o knize Svatého otce Benedikta, která vyjde na jaře 2007 pod názvem : „*Ježíš z Nazareta. Od křtu v Jordáně po Proměnění*“. Libreria Editrice Vaticana, která je nositelem autorských práv na všechna papežova díla, udělila vydavatelství Rizzoli práva k překladu, šíření a prodeji díla po celém světě.

Otec Lombardi v nótě píše: „Skutečnost, že Benedikt XVI. dokončil první část svého velkého díla o Ježíši a za pár měsíců ji budeme mít v rukou, je dobrou a krásnou zprávou. Považuji to za něco mimořádného, že i přes své povinnosti a starosti pontifikátu dokázal přivést k zralosti náročné dílo vědecké i duchovní. Říká, že mu věnoval všechny volné chvíle svých dní.

Už to je velmi významným poselstvím o závažnosti a naléhavosti, kterou tomuto dílu přikládá“. Ředitel tiskového sálu Svatého Stolce dále píše: „Papež – s prostotou a pokorou sobě vlastní - jasně říká, že nejde o ‘úkon magistéria’, nýbrž o plod jeho osobního bádání a jako takové může být toto dílo svobodně diskutováno a posuzováno. Tato poznámka je velmi důležitá, protože jasně říká, že to, co v knize uvádí není pro bádání exegetů a teologů závazné. Nejde o dlouhou encykliku o Ježíšovi, ale o osobní prezentaci Ježíšovy postavy teologem Josephem Ratzingerem, který byl zvolen římským biskupem.

Stran dlouhé předmluvy otec Lombardi píše, že Svatý Otec „působivě vysvětluje, jak v současné kulturní situaci a v mnoha prezentacích Ježíšovy postavy, se stále více zvětšuje vzdálenost mezi ‘historickým Ježíšem’ a ‘Kristem víry’.

Joseph Ratzinger, maje před očima všechny výsledky moderního bádání, nám chce znovu předložit Ježíše evangelíí jako pravého historického Ježíše, jako rozvážnou a přesvědčivou osobnost, na níž se můžeme a musíme s důvěrou odvolávat a na niž právem stavíme svou víru i svůj křesťanský život. Svou knihou tedy papež chce prokázat základní službu k posílení víry svých bratří, a činí tak v ústředním bodě víry, totiž Ježíši Kristu“.

„Z toho, co čteme ve zveřejněných úryvcích Úvodu“ – píše dále otec Lombardi – „se nám ‘Ježíš představuje jako nový Mojžíš, nový prorok, který mluví s ‘Bohem tváří v tvář, který je Synem, hluboce spojeným s Otcem. Necháme-li tento ústřední pohled stranou, stane se Ježíšova postava rozporuplnou a nepochopitelnou. Joseph Ratzinger k nám tedy se zanícením promlouvá o niterném spojení Ježíše s Otcem a do tohoto spojení chce vtáhnout učedníka, který Ježíše následuje. Budeme proto číst velké dílo exegetické, teologické, ale také velké dílo spirituality“. „Vzpomenu-li na hluboký dojem a duchovní užitek, který ve mně, ještě jako mladíkovi, zanechala četba prvního velkého Ratzingerova popularizačního díla – ‘Úvod do křesťanství’ - jsem si jist, že ani tentokrát nebudeme zklamáni, ale jak věřící, tak i všichni lidé, vskutku ochotní hlouběji poznat postavu Ježíše, budeme nesmírně vděční papeži za jeho velké svědectví myslitele, vědce i muže víry o nejpodstatnějším bodu celé křesťanské víry“.

Úvod a závěr předmluvy

K této knize o Ježíši, jejíž první část nyní představuji veřejnosti, jsem dospěl po dlouhé vnitřní pouti. Za času mého mládí – v třicátých a čtyřicátých letech – vyšla řada povzbudivých knih o Ježíšovi. Připomenu pouze na jména některých autorů: Karl Adam, Romano Guardini, Franz Michel Viliam, Giovanni Papini, Jean Daniel-Rops. Ve všech těchto knihách byl obraz Ježíše Krista vykreslen podle evangelií: jak žil na zemi a jak, i přesto, že byl plně člověkem, přiváděl současně lidi k Bohu, s nímž – jakožto Syn – byl jedno. Tak skrze člověka Ježíše se stával viditelným Bůh, a vycházejíc od Boha, bylo možné vidět obraz spravedlivého člověka. Situace se změnila počátkem padesátých let. Propast mezi „historickým Ježíšem“ a „Ježíšem víry“ se stále zvětšovala; jeden od druhého se viditelně vzdaloval. Jaký smysl však může mít víra v Ježíše Krista, v Ježíše, Syna

živého Boha, jestliže pak člověk Ježíš byl tolik odlišný od toho, jak ho představují evangelisté a jak ho - vycházejíc z evangelií - hlásá Církev? Pokroky historicko-kritického bádání vedly ke stále malichernějším rozlišováním mezi různými směry tradice. Postava Ježíše, na němž spočívá naše víra, se za nimi stávala stále nejistější a nabývala stále mdlejších rysů. Současně rekonstrukce tohoto Ježíše, jehož bylo třeba hledat za tradicemi evangelistů a jejich zdroji, si stále více protiřečily: od nepřátelského revolucionáře Římanů, který se stavěl proti ústavní moci a přirozeně neuspěl, k tichému moralistovi, který všechno dovoluje a nevysvětlitelně končí tím, že způsobí vlastní pád. Kdo pak přečte několik takových rekonstrukcí, může bez váhání prohlásit, že jsou mnohem více portréty autorů a jejich ideálů. Během této doby rostla nedůvěra k těmto obrazům Ježíše, a samotná postava Ježíše se nám ještě více vzdálila. Všechny tyto pokusy za sebou zanechaly, jako společného jmenovatele, dojem, že o Ježíši toho jistě víme jen velmi málo a že jeho obraz vytvořila až později víra v jeho božství. Tento dojem mezitím pronikl hluboko do obecného povědomí křesťanů. Taková situace je pro víru dramatická, neboť činí nejistým její odkaz: hrozí totiž, že niterné přátelství s Ježíšem, z něhož vychází, tápe v nicotě.

.... Vnímám jsem potřebu poskytnout čtenářům tyto metodické indikace, protože naznačují cestu mého výkladu Ježíšovy postavy v Novém zákoně. Pro mou prezentaci to především znamená, že důvěřuji evangeliím. Nepochybují přirozeně o tom, co říká koncil a moderní

exegeze o literárních druzích, o úmyslu rčení, o komunitním kontextu evangelií a jejich mluvě v tomto živém kontextu. I když toto všechno přijímám, nakolik mi to bylo možné, chtěl jsem se pokusit představit Ježíše evangelií jako skutečného Ježíše, jako „Ježíše historického“ v pravém slova smyslu. Jsem přesvědčen, a doufám, že si to uvědomí i čtenář, že tato postava je mnohem logičtější a z hlediska historického také pochopitelnější, než rekonstrukce s nimiž jsme se museli v posledních desetiletích konfrontovat. Mám za to, že právě tento Ježíš – Ježíš evangelií - je postavou historicky vážnou a přesvědčivou. Jen to, že došlo k něčemu mimořádnému, že Ježíšova postava a jeho slova radikálně překonávaly všechny naděje a očekávání doby, je výkladem jeho ukřižování a jeho působivosti. Už necelých dvacet let po Ježíšově smrti nacházíme úplný výklad kristologie ve velkém hymnu na Krista v listu Filipánům (Fil 2,6-8), kde se o Ježíši říká, že byl rovný Bohu, ale sám sebe se zřekl, stal se člověkem, ponížil se až k smrti na kříži a že jemu náleží hold tvorstva, adorace, o níž u proroka Izaiáše (Is 45,23) Bůh prohlásil, že náleží jen jemu. Kritické bádání si právem klad otázku: co se událo v těchto dvaceti letech od Ježíšova ukřižování? Jak se dospělo k této kristologie? Činnost anonymních komunitních formací, jejichž představitelé se snaží najít, ve skutečnosti nic nevysvětluje. Jak by tato neznámá shromáždění mohla být tak tvůrčí, tak přesvědčit a vzbudit pozornost? Není snad z historického pohledu logičtější, že velikost spočívá na počátku a že Ježíšova postava dala prakticky překonat všechny dosud známé kategorie a tak mohla být pochopena jen tím, že se vyjde z Božího tajemství? Přirozeně, věřit, že právě jako člověk byl Bůh a dával to poznat v závoji podobenství, nicméně stále jasnějším způsobem, to přesahuje možnosti historické metody. Naopak, jestliže vycházejí z tohoto přesvědčení víry čteme texty historickou metodou a její otevřeností k tomu, co je větší, tyto se nám otvírají, aby nám ukázaly cestu a postavu, hodnou víry. Tehdy se stává jasným jednak boj na vícero rovinách stran Ježíšovy postavy, o němž čteme ve spisech Nového zákona, ale i přes všechny odlišnosti hluboký soulad těchto spisů.

Je zřejmé, že tímto pohledem na Ježíšovu postavu jdu až za hranice toho, co říká například Schnackenburg, jako představitel značné části současné exegeze. Věřím však, že čtenář pochopí, že tato kniha nebyla psána proti moderní exegezi, nýbrž s velkým uznáním k mnohému, co nám dala a nadále dává. Dala nám poznat velké množství pramenů a chápání, díky nimž se nám Ježíšova postava zpřítomňuje s živostí a hloubkou, jakou jsme si před několika málo desetiletími ani nedokázali představit. Snažil jsem se jen jít za pouhý historicko-kritický výklad a použít nových metodologických kritérií, která nám dovolují vlastní teologický výklad Bible a která přirozeně vyžadují víru, aniž bychom se kvůli tomu chtěli a vůbec mohli zřici historické vážnosti. Jistě není vůbec zapotřebí výslovně uvádět, že tato kniha naprosto není úkonem magisteria, nýbrž je pouze vyjádřením mého osobního hledání „Pánovy tváře“ (Žalm 27,8). Proto mi kdokoli může oponovat. Žádám jen čtenářky a čtenáře, aby četbě předcházela sympatie, bez níž není možné žádné porozumění.

Jak jsem zmínil začátku předmluvy, niterná cesta k této knize byla dlouhá. Mohl jsem na ní začít pracovat během letní dovolené 2003. V srpnu 2004 jsem pak dal konečnou formu 1.-4. kapitole. Po mém zvolení na římský biskupský stolec jsem využíval všech volných chvil, abych v ní pokročil. Protože nevím, kolik času a kolik síly mi ještě bude dopřáno, rozhodl jsme se nyní vydat jako první část knihy prvních deset kapitol, které jdou od křtu v Jordáně až k Petrovu vyznání a Proměnění.

Anglikánský primas Rowan Williams navštívil Benedikta XVI.

Anglikánský primas arcibiskup Canterbury Rowan Williams navštívil ve čtvrtek ve Vatikánu papeže Benedikta XVI., podepsali společnou deklaraci a společně slavili polední liturgii hodin v kapli apoštolského paláce *Redemptoris Mater*. Dnešní návštěva se konala přesně 40 let od historické návštěvy anglikánského primase arcibiskupa Ramseye a Pavla VI., kterou byl zahájen ekumenický dialog za účelem hledání viditelné jednoty. Ve své promluvě při setkání s arcibiskupem Williamsem Benedikt XVI. nejprve připomněl, jak došlo před 1400 lety k navázání vztahů mezi římským a canterburským stolcem, když papež Řehoř Veliký pověřil zvláštní misii sv. Augustina, který pak v Anglii toto biskupství založil. **Benedikt XVI.** řekl, že během posledních 40 let došlo ve vzájemných ekumenických vztazích k mnoha věcem, za něž je třeba cítit vděčnost. Ve své promluvě řekl mimo jiné:

„Návštěvy arcibiskupů z Canterbury u Svatého stolce vždy posloužily upevnění vzájemných vztahů a hrály důležitou roli při odstraňování překážek, které je rozdělují. ... V současném kontextu však zvláště v sekularizovaném Západním světě existuje mnoho negativních vlivů, které zraňují křesťany a křesťanská společenství. Během posledních tří let se otevřeně hovořilo o napětích a těžkostech, dotýkajících se anglikánského společenství a vyvolávající nejistotu ohledně jeho budoucnosti. Nedávný vývoj zejména, pokud jde o kněžská svěcení a některé otázky morálního učení, zranil nejen vnitřní vztahy uvnitř anglikánského společenství, ale také vztahy mezi anglikánským společenstvím a katolickou církví. Doufáme, že tyto otázky, které jsou nyní v anglikánském společenství předmětem diskuse a které jsou životně důležité pro hlásání evangelia v jeho celistvosti, dostanou v této diskusi formu, která dá našim vzájemným vztahům budoucnost. Je třeba doufat, že teologický dialog, ve kterém již bylo dosaženo nemalého stupně shody v těchto i jiných důležitých problémech, bude brán vážně ve vašem rozlišování. Při těchto vašich poradách vás budeme doprovázet svou vroucí modlitbou. Chováme živou naději, že anglikánské společenství zůstane založeno na Evangeliiu a apoštolské tradici, které formují naše společné dědictví a jsou základem naší společné touhy po dosažení viditelné jednoty.“

Po promluvě Benedikta XVI. pak ve své promluvě anglikánský primas, arcibiskup **Rowan Williams** mimo jiné řekl:

„Jsem si vědom, že cesta k jednotě není snadná, a že diskuse o tom, jak máme aplikovat evangelium na výzvy vznikající v moderní společnosti mohou často zatemnit nebo dokonce znemožnit dosažení pokroku v dialogu, společném svědectví a službě. V moderním světě má jednání každé části křesťanské rodiny hluboký dopad na ekumenické partnery a jenom hluboce založené přátelství v Kristu nám umožní hovořit spolu čestně o těchto těžkostech, a rozlišovat, jak dosáhnout úplné věrnosti závazkům, které leží na nás jako na Kristových učednících. Přijel jsem sem dnes proto, abychom slavili partnerství mezi anglikány a katolickou církví, ale také proto, že jsem připraven si vyslechnout a chápat ta přesvědčení, o která se se mnou budete chtít podělit. Na nás jako na pastýřích křesťanské rodiny spočívá úkol být advokáty smíření, spravedlnosti a soucítění v tomto světě, být vyslanci Kristovými a věřím, že poctivá výměna našich přesvědčení nám nedovolí zatemnit to, co můžeme společně prohlásit a podepsat – naději na spásu a uzdravení v Milosti a Lásce Boha, který se zjevil v Kristu.“

Benedikt XVI. a anglikánský primas pak podepsali společné prohlášení, ve kterém se mimo jiné praví, že „existuje mnoho oblastí služby a svědectví, ve kterých lze působit společně“: např. při „hledání míru ve Svaté zemi“ či proti „hrozbám terorismu“. „Pravý ekumenismus – píše se zde – překračuje teologický dialog a týká se duchovního života a společného svědectví. Věříme, že si budeme navzájem bližší natolik, nakolik budeme moci být společně Božími nástroji při volání každého křesťana ke hlubší poslušnosti našemu Pánu, ve kterém spočívá plnost jednoty a společného života, ke kterému nás zve.“

PASTÝŘSKÝ LIST MAĎARSKÝCH BISKUPŮ K ROKU SVATÉ ALŽBĚTY UHERSKÉ

U příležitosti 800. výročí narození sv. Alžběty Uherské vyhlásili maďarští biskupové Jubilejní rok, k němuž zaslali věřícím pastýřský list, v němž předkládají postavu sv. Alžběty jako příklad, který může pomoci nalézt řešení současné krize, kterou biskupové definují jako „nejen finanční, a krizí prostředí“, nýbrž krizí, která se týká celého lidstva.

„V celém světě, stejně jako v naší zemi, mizí hluboká přátelství, roste počet těch, kdo se bojí vstoupit do manželství, přivést na svět děti a vychovávat je, protože scházejí povzbudivé příklady a zkušenosti. Mnozí se stávají

obětmi iluzí nereálna, zatímco ji považují a hájí jako realitu. Potřebujeme onu prostotu, která vážala svatou Alžbětu ke světu i k Bohu.“ „Křesťanství vzešlo z objevu plné pravdy v Ježíši Kristu. K obnově dějin vždy docházelo skrze osoby jakými byli sv. Benedikt, sv. František, sv. Alžběta, bl. Matka Tereza, bl. László Batthyány-Strattmann, lidé, kteří vycházeli od Krista. Evropa, ani náš národ v ní, nemá jiné cesty k obnově.“

Pastýřský list biskupů dále klade důraz na svátost manželství jako na zdroj jednoty a svatosti, který může dát dospět k plnosti lásky, která nekončí. Právě proto poselství biskupů všechny vybízí, aby vyžadovali ochranu rodiny a vše pro ni dělali: modlitbou, vlastním příkladem, správnými postoji, využitím vlastních schopností, probuzením iniciativ a organizováním skupin pro rodiny a manžele, a pomocí potřebným, a to i materiální. „Pozvedáme svůj hlas, abychom zastavily záměry protirečící rodině, jež osobu ničí“.

„Láska a oddanost osoby, která žije přitahována Bohem, se neomezuje na vlastní rodinu, ale překračuje práh vlastního domu a šíří se“, vysvětlují biskupové příklad sv. Alžběty, která je mj. patronkou charitativních společností.

Aby se vyřešila stávající krize, píše maďarští biskupové v závěru pastýřského listu, je třeba se znovu vracet k Bohu, jak to činila svatá Alžběta. „Mezi všemi našimi pracemi i v odpočinku, uprostřed radostí i bolestí, hledejme Boha, abychom se i my vzájemně nacházeli. Tak i my budeme moci zakusit, že láska a dobročinnost nejsou soukromými záležitostmi a že láska nemůže existovat bez projevů dobročinnosti. Odevzdejme se úchvatné lásce Boží, překonejme své pohodlí, abychom se po příkladu sv. Alžběty mohli stát součástí srdce Evropy.“

*

ZAHÁJENÍ ROKU SV. ALŽBĚTY UHERSKÉ

V den liturgického svátku sv. Alžběty, který se v Maďarsku slaví 19. listopadu, kardinál Péter Erdő, předseda maďarské biskupské konference, zahájil Rok věnovaný světici, která se narodila před 800 lety. Mši svatou slavil v bazilice sv. Štěpána v Budapešti za účasti maďarských biskupů, zástupců apoštolské nunciatury, státních představitelů, jakož i zástupců různých diecézí a mnoha věřících. Kardinál ve své homílii zdůraznil stále aktuální příklad sv. Alžběty. Vyšel přitom z evangelijního úryvku, který vykládá hrdinskou křesťanskou lásku, jak jí učí Ježíš, a která „nás zavazuje, abychom se zamysleli nad poselstvím příkladu sv. Alžběty, totiž nad tím, co znamená křesťanská láska. Neení

pouhou benevolencí, ochotou, ale obsahuje i lásku k nepřátelům: „nestačí být k druhým loajálními, uctivými, vyrovnanými či přátelskými, ale musíme je milovat tak, jak nás miluje Bůh“.

„V životě sv. Alžběty tato hrdinská láska k chudým a potřebným vyvěrala z lásky opravdového křesťanského rodinného života, a dosahovala až k těm nejvzdálenějším. Svatá Alžběta není jen příkladem dobroty k bližním, ale také přitažlivým vzorem křesťanské lásky manželské a mateřské.“

„Poselství jejího života zůstává dodnes mimořádně aktuální: přijímat manželství a děti s láskou a odvahou je jednou z nekrásnějších forem právě křesťanské svatosti. Všichni jsme vázáni, abychom se s láskou obraceli k rodinám s dětmi a pomáhali jim“, zdůrazňoval primas maďarské Církve.

V závěru své homílie prosil o pomoc Ducha svatého, abychom „dokázali následovat příklad svaté Alžběty a tak předávat Kristovu lásku, abychom i jiným, v celé světě, dokázali dávat naději“.

MODLITBA ZA OBRŽENÍ MILOSTI NA PŘÍMLUVU BOŽÍHO SLUŽEBNÍKA PAPEŽE JANA PAVLA II.

**Ó Nejsvětější Trojice,
děkujeme ti, žes církvi darovala papeže Jana Pavla II. a dala v něm zazářit
něžnosti svého otcovství, slávy Kristova kříže a jasu Ducha lásky.
Svou bezmeznou důvěrou v tvé nekonečné milosrdenství
a v mateřskou přímluvu Panny Marie
nám zosobnil obraz Ježíše, Dobrého Pastýře
a ukázal nám tak svatost jako vysoké měřítko řádného křesťanského života,
jako cestu k dosažení věčného společenství s tebou.
Na jeho přímluvu nám podle své vůle
uděl milost(vložit svou prosbu o uzdravení duše či těla), o kterou vroucně prosíme,
v naději, že bude brzy přiřazen k počtu tvých svatých.
Amen.**

S církevním schválením
Kardinál CAMILLO RUINI
Generální vikář Jeho Svatosti pro Římskou diecézi

POŘAD BOHOSLUŽEB: 26. listopadu – 3. prosince 2006

DEN	LITURGIE	FARNOST	ÚMYSL MŠE SV.
NEDELE 26. listopadu	SLAVNOST JEŽÍŠE KRISTA KRÁLE	PUSTIMĚŘ 8.00	za + Marii JANSKOU, manžela, dva syna a snachu PŘI MŠI SV. PŘIJMOU SV. KŘTU Ondřej GAJDUŠEK, Kamila Lucie ČERVÍKOVÁ
		DRYSICE 9.30	za + Vojtěcha KNAPA, rodiče a sourozence
		PODIVICE 11.00	za Rudolfa POSPÍŠILA a dvě manželky
PONDĚLÍ 27. listopadu	PONDĚLÍ 34. TÝDNE V MEZIDOBÍ	PUSTIMĚŘ 17.00	za + Františka HROZU a Boží požehnání pro živou rodinu
ÚTERÝ 28. listopadu	ÚTERÝ 34. TÝDNE V MEZIDOBÍ	IVANOVICE 9.00	za + Helenu POSPÍŠILOVOU, rodiče a sourozence
STŘEDA 29. listopadu	STŘEDA 34. TÝDNE V MEZIDOBÍ	DRYSICE 17.00	za živou a +rodinu POLÁCHO- VU a NAVRÁTILOVU
ČTVRTEK 30. listopadu	SVÁTEK SV. ONDŘEJ, APOŠTOL	PUSTIMĚŘ 17.00	za + rodiče VLACHOVY, zetě a vnuka
PÁTEK 1. prosince	PÁTEK 34. TÝDNE V MEZIDOBÍ SV. EDMUND KAMPIÁN, KNĚZ A MUČEDNÍK PRVNÍ PÁTEK V MĚSÍCI	DRYSICE 8.00	za dar zdraví a Boží požehnání pro celou rodinu
		PODIVICE 15.00	POBOŽNOST KŘÍŽOVÉ CESTY
		PUSTIMĚŘ 17.00	za + Františka a Ludmilu KÜHNDLOVY a syna
SOBOTA 2. prosince	SOBOTA 34. TÝDNE V MEZIDOBÍ	PUSTIMĚŘ 13.00	POHŘEB: pan Jaroslav DRBAL
NEDELE 3. prosince	1. NEDELE ADVENTNÍ PRAVIDELNÁ MĚSÍČNÍ SBÍRKA	PUSTIMĚŘ 8.00	za + Růženu POHLODKOVOU a manžela
		DRYSICE 9.30	za + Františka a Marii SYNKOVY, dceru, rodiče a +r.
		PODIVICE 11.00	za + Annu SUCHÁNKOVOU a Julii SMÉKALOVOU

SV. ONDŘEJ pocházel z Betsaidy v Galileji, byl rybářem a patřil mezi učedníky Jana Křtitele (*Jan* 1,35-40). Když poznal Ježíše, přivedl k němu i svého mladšího bratra Šimona Petra (*Jan* 1,40-42). Upozornil na chlapce, který měl pět chlebů a dvě ryby (*Jan* 6,8-9) a spolu s Filipem zprostředkoval setkání pohanů s Ježíšem (*Jan* 12,20-22). Podle tradice hlásal evangelium v různých krajích a zemřel kolem roku 60 v Patrasu v Achaji (dnešním Řecku) přivázan na kříž ve tvaru písmene X.“

FARNÍ INFORMÁTOR, XII. roč., týdeník farností PUSTIMĚŘ, DRYSICE, PODIVICE (zázn. 517356351, mobil: 723593106, josef.benicek@tiscali.cz). Vychází každou neděli díky Božímu požehnání, mému namáhání a vašemu finančnímu přispívání. Na mě pamatujte v modlitbě a na svůj příspěvek u pokladny v kostele – „Příspěvky na Farní Informátor“ označené (resp. na účet farnosti u ČS a.s., Vyškov, č.ú.: 1560129309/0800), neb bez toho, jak každý nepochybně ví, by letošní ročník mohl být i poslední. Tisk: MORAVIATISK spol s r.o.; tisk 1ks=10,-Kč. Ve formátu pdf na www.pustimer-farnost.cz.